

דיני נוי סוכה

באיזה אופן כשר

כבר נתבאר, שסכך פסול הוא כשיעור ד' טפחים על ד' טפחים, ונתבאר שהוא שלושים ושתיים ס"מ לחומרא. ואף על פי כן אמרו חז"ל שנויי סוכה, אפילו שהוא סכך פסול, מכל מקום כיון שעשוי לנוי הוא בטל לסכך, ונחשב שיושב בצל סוכה ולא בצל נווי סוכה, וכל זה דוקא אם הנוי סוכה הוא בתוך ד' טפחים לסכך דהיינו בתוך שלושים ושנים ס"מ קרוב לסכך, ובאופן זה לעולם יהיה כשר, אפילו הנויי סוכה מכסה את כל הסכך כמו שפסק המחבר "פירס סדין תחת הסכך לנוי, אם הוא בתוך ארבעה טפחים לגג, כשרה; ואם הוא רחוק ד' טפחים מן הגג, פסולה".

באיזה אופן פסול

אבל אם הנויי סוכה יורדים תחת ד' טפחים פוסלים, אבל מכל מקום דוקא אם הם ד' טפחים על ד' טפחים, וכבר נתבאר לעיל שסכך פסול אינו פוסל את הסוכה רק באופנים הנ"ל, מכל מקום אין יושבים תחתיו, לכן נוי סוכה שיש לו שני תנאים, שהוא ד' על ד' טפחים, והוא יורד תחת לד' טפחים אין יושבים תחתיו. ואף על פי שלעיל נתבאר שאפילו ג' על ג' טפחים נהגו להחמיר בסכך פסול לא לשבת תחתיו, מכל מקום בנויי סוכה לא החמירו רק בד' על ד' טפחים, נמצא שנוי סוכה שהוא שלושים ושנים ס"מ על שלושים ושנים ס"מ ויורד שלושים ושנים ס"מ מהסכך, אסור לשבת תחתיו, ומכל מקום יש לדעת שיש פוסקים שמכשירים אפילו באופן זה, ולשיטתם אין נווי סוכה פוסל אלא אם הוא צלחה מרובה מחמתה, אבל חמתה מרובה מצלתא אין נווי סוכה פוסל.

מנהג ישראל להחמיר

ואף על פי כן כתב הרמ"א "ויש ליזהר שלא לתלות שום נוי סוכה רק בפחות מד' לסוכה", ומבאר המשנה ברורה "דאף דמדינא אין לאסור רק ברוחב ד"ט וכנ"ל, מ"מ יש ליזהר לכתחלה אפילו אינו רחב ד' טפחים, שיש לחוש שמא יעשה נוי הרבה עד שיהא בהן שיעור זה וישב תחתיו, ולפ"ז אין לתלות פירות או כלים וכדומה דבר שפסול לסכך בהן אפילו לנוי אלא בתוך ד"ט לסכך". מבואר שמנהג ישראל להחמיר, הוא דוקא אם הנויי סוכה יורד מד' טפחים, שחוששין שיטעו בין נווי סוכה שאינו רחב ד' טפחים, לנויי סוכה שרחב ד' טפחים, אבל לא נהגו להחמיר בנויי סוכה סמוך לסכך שמא יבואו להקל כשאינו סמוך לסכך.

נויי סוכה שמשתלשל מלמעלה למטה

ואם קצה העליון של קישוטי הסוכה תלויים בתוך ד' טפחים לסכך, אך משתלשלים ויורדים למטה מד' טפחים (כמו שמצוי בשרשראות) יש צדדים לאיסור ולהיתר, ומבית הוראה של מרן שבט הלוי פסקו להתיר בזה, ולפי"ז אין לאסור אלא בקישוטי סוכה הצמודים לסכך ע"י חוט או חבל, באופן שקצה העליון של הקישוט רחוק מהסכך יותר מד' טפחים, או אלו המחברים לדפנות הסוכה בריחוק קצה עליון מהסכך ד' טפחים, ומאידך בס' סוכה כהלכתה עמ' נ"ה מביא שחכמי ירושלים הקפידו שיהיה כל הנוי סוכה בתוך ד' טפחים לסכך. ולפיכך מספק יש ליזהר בזה ולהקפיד שקישוטי הסוכה לכל אורכם והקיפים יהיו בתוך ד' טפחים סמוך לסכך.

ונראה דאם הנוי סוכה מורכב מרצועות רצועות ואין צילתו מרובה מחמתו אין להחמיר כשאין בין כולו ד' על ד' טפחים, מהא דשעה"צ סקכ"א. ויש המקפידים לא לתלות כלל נוי סוכה על הסכך, וכן נהג הגרי"י קניבסקי זצ"ל כמ"ש בס' אורחות רבנו עמ' רכ"א, אך עיין שם שהחזו"א זצ"ל אמר שאין להקפיד על כך ובסוכתו תלו נוי סוכה על הסכך.